

Vuk'uzenzele

**JOBS
INSIDE:**

Produced by Government Communications (GCIS)

Afrikaans/English

| July 2016 Edition 2

EC water project brings joy

GOVERNMENT IS set to spend R1.5 billion to bring water to the people of the Eastern Cape with six different projects worth millions.

President Jacob Zuma launched the R345 million Ncorha Bulk Water Project in the Chris Hani District Municipality's Bhanti village recently.

The President said the Ncorha project alone would immediately benefit 29 villages in the district

municipality by bringing them tap water for the first time.

To date R229 million has been spent on the project, said the President.

The Ncorha project draws raw water supply from the Ncorha and Lubisi dams, then it is purified at two water treatment works near

the respective dams. The total estimated completion cost of the whole project is R345 million, said President Zuma.

"As government continues to invest in major infrastructure developments in the Chris Hani

Cont. page 2

**Help for
struggling
municipalities**

Page 7

**AmaLunchbox:
food for
thought**

Page 14

**Community
Work
Programme
growing**

Page 15

ALSO AVAILABLE ON:

@VukuzenzeleNews

Vuk'uzenzele

Websites: www.gcis.gov.za
www.vukuzenzele.gov.za
E-mail: vukuzenzele@gcis.gov.za
Tel: (+27) 12 473 0179

Free Copy

Verseker kinders se veiligheid

“SULKE FASILITEITE WORD geregistreer met die doel om te verseker dat kinders in 'n veilige omgewing versorg en beskerm word.”

Albert Pule

As jy 'n sentrum vir vroeëkindertontwikkeling (VKO) bedryf wat nie geregistreer is nie, oortree jy die wet en dit kan ernstige gevolge inhou.

Tebogo Itumeleng, Hoofdirekteur: Maatskaplike Welsyn en Gespesialiseerde Maatskaplike Dienste by die Gautengse De-

partement van Maatskaplike Ontwikkeling, sê VKO-sentrums moet ingevolge die wet geregi- streer wees.

“Sulke fasiliteite word geregi- streer met die doel om te verseker dat kinders in 'n veilige omge- wing versorg en beskerm word.

“Ouers sal ook meer gerus wees as hulle weet hul kinders word in 'n erkende fasiliteit versorg wat aan die nodige VKO-norme en -standaarde voldoen soos deur

die Kinderwet voorgeskryf,” ver- duidelik Itumeleng.

Enigeen wat 'n VKO-sentrum wil bedryf, moet op die volgende vereistes let:

- Die persoon/fasiliteit moet aan die VKO-norme en -standaarde voldoen soos deur die Kinderwet voor- geskryf.
- Die fasiliteit moet aan die vereistes vir registrasie voldoen.

- Die fasiliteit moet ook aan munisipale verordeninge en ander verwante wetge- wing voldoen.

Daar is nie 'n sluitingsdatum vir registrasie van 'n VKO-fasi- liteit nie en registrasie is gratis. **V**

Vir meer inligting, kontak die departement se streeks- kantoor naaste aan jou.

HOOFKANTOOR

Ntheki/ Mantwa/ Phumudzo

Tel: 011 355 7846/ 355 7845/

355 7716

Sel: 082 336 3123/ 082 469 3123/

076 480 3979

Sel: 079 894 2273/ 079 529 4589/

082 469 0413/ 082 414 6909

WES-RAND

Iris Cindi/ Ikgopoleng Rankudu

Tel: 011 950 7768/ 950 7775

Sel: 082 331 0903/ 082 448 4801

STREEKSKANTORE

EKURHULENI

Fikiswa Sosola/ Thandekile Sha-

balala/ Bongsi Dhlamini/ Hlamarisa

Mabasa/ Adel De Bruin

Tel: 011 820 0374/ 011 820

0371/011 748 7620/ 011 820 0379/

011 820 0396

Sel: 082 554 4053

TSHWANE

Poppie de Villiers/ Marinda Oost- huizen

Tel: 012 359 3474/ 012 359 3376

Sel: 079 328 4133/ 079 527 1748

SEDIBENG

Mmabatho Moabi/ Bombeleni Mun- zhedzi/ Zukiswa Mabutho/ Vuyisile

Bololo

Tel: 016 930 2092/ 016 342 9114/

016 930 2051/ 016 930 2094

Sel: 071 492 1058/ 071 492 1053/

071 492 1023 / 082 312 3725

JOHANNESBURG

Malebo More/ Zandile Monama/

Zandile Makgalemela/ Nkhensani

Nephawe

Tel: 011 355 9364/ 011 355 9363/

011 355 9368/ 011 355 9210

Hoe om 'n VKO-sentrum te registreer

Stap 1:

Om 'n sentrum vir vroeë kindertontwikkeling (VKO) te vestig, moet jy 'n gesondheidsertifikaatpermit van die naaste munisipale kantoor verkry.

Stap 2:

Sodra jy jou munisipale permit het moet jy die naaste streek- kantoor van die Departement van Maatskaplike Ontwikke- ling kontak, waar die inname- beampte die volgende met jou sal bespreek:

- registrasievereistes
- wetgewende mandate
- registrasieprosedures
- norme en standaarde
- registrasiedokumente
- moniteringsprosesse.

Die maatskaplike werker of 'n persoon wat deur die Gautengse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling gemagtig is, sal die registra- sievereistes en die dokumente wat voltooi moet word ver- duidelik. Dit sluit in:

- Aansoekvorm (vorm 11 en 16)
- Bylae A-vorm (per-

soneellede se besonder- hede en kwalifikasies)

- Bylae B-en C-vorms (spys- kaarte vir verskillende ou- derdomsgroepe)
- Vorm 29 (moet deur die bestuurder van die sen- trum voltooi word)
- Aansoekom'n noodgeval- sertifikaat (ontruimings- plan)
- Huurooreenkoms indien van toepassing
- Organisatoriese profiel
- Goedgekeurde bouplan.

Stap 3:

Wanneer al die nodige doku- mente ingedien is, sal 'n maat- skaplike werker of 'n persoon wat deur die Gautengse De- partement van Maatskaplike Ontwikkeling gemagtig is:

- 'n Lêer aan 'n maat- skaplike werker toewys om die proses verder te bestuur.
- Die sentrum besoek om die algemene versorging van kinders, adminis- tratiewe stelsels en finan- siële stelsels te evalueer.
- 'n Inspeksievorm voltooi.

- Besluit oor die tipe regis- trasiesertifikaat wat uit- gereik moet word.
- 'n Gedeeltelike sorg- dienste- en 'n VKO-regi- strasieprogramsertifi- kaat uitreik, wat deur die streeksdirekteur onder- teken sal word.

'n Volledige registrasieserti- fikaat is geldig vir vyf jaar. 'n Voorwaardelike registrasieser- tifikaat is geldig vir 'n tydperk van tussen ses maande en 'n jaar

Stap 4:

'n Maatskaplike werker of 'n persoon wat deur die Gau- tengse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling gemagtig is, sal die sentrum en die program voortdurend monitor. Terreinbesoeke sal gedoen word om die na- koming van voorwaardes vir registrasie en die vereiste norme en standaarde te bepaal.

Die voordele van regi- strasie:

- Dit stel 'n VKO-sentrum in staat om wettig bedryf

te word terwyl die vereiste norme en standaarde ge- handhaaf word.

- Die VKO-sentrum kan vir 'n subsidie kwalifiseer.
- Die VKO-sentrum kan voor- deel trek uit gratis kapasiteitsbou en ander pro- gramme wat deur die Gautengse Departement van Maatskaplike Ontwikkeling aangebied word.
- Praktisyns wat by geregi- streerde VKO-sentrums werk, kan gratis deur die Gauteng Departement van Onderwys op NKR vlak 4 opgelei word.

Wat gebeur as 'n VKO-sentrum nie geregistreer is nie?

Versuim om 'n VKO-sentrum te registreer is 'n oortreding van die Kinderwet van 2005, wat beteken dat die sen- trum onwettig bedryf word. 'n Kennisgewing om regi- strasie af te dwing kan aan sulke VKO-sentrums uitgereik word. Die Departement van Maatskaplike Ontwikkeling mag die Hooggeregshof nader

om die operateur te dwing om die bedryf van die sentrum te staak.

Hoe om 'n geskikte VKO-sentrum te identi- fiseer

Ouers en versorgers moet by die Departement van Maat- skaplike Ontwikkeling veri- fiseer dat die VKO-sentrum geregistreer is (registrasieser- tifikaat wat Gauteng-logo ver- toon).

Dit verseker ook dat die kurri- kulum wat deur die VKO-sen- trum aangebied word deur die Departement van Onderwys erken word, dat die onder- wysers of praktisyns toepas- like kwalifikasies het, en dat die kinders geskikte voeding ontvang. **V**

Vir meer inligting, besoek:

Facebook: Gauteng Department of Social Development

Twitter: @gpSocDev

www.socdev.gpg.gov.za

Blitslyn: 08600 11000

www.gautengonline.gov.za

Hulp vir sukkelende munisipaliteite

“DAAR IS HOOP en hulp byderhand vir sukkelende munisipaliteite.”

Chris Bathembu

Die Regering sal voortgaan om maatreëls daar te stel om munisipaliteite wat swak presteer te help.

So sê die Minister van Samewerkende Regering en Tradisionele Sake, Des van Rooyen.

In 'n gesprek met *Vuk'uzenzele*, het Minister Van Rooyen daarop gewys dat munisipaliteite die werkvlak van dienslewering bly en van kardinale belang is om die verhaal van 15 jaar van demokratiese plaaslike regering oor te dra. Hierdie mylpaal word vanjaar gevier.

Die Minister sê dit is van kritieke belang dat almal help om hierdie regeringsfeer doeltreffend te bestuur.

Hy wys daarop dat munisipaliteite se diensleweringprestasië wissel, maar dat dié wat swak presteer geneig is om aandag te trek. Die Minister sê voorts dat die Ouditeur-generaal se verslag oor plaaslike regerings se oudituitkomst vir die boekjaar 2014/15 bevestig dat heelwat goeie werk deur munisipaliteite gedoen word.

“Daar is munisipaliteite wat

goed presteer in al drie die kategorieë. Ons glo dat ons van mekaar kan leer en dat sommige van hierdie munisipaliteite se ervarings gebruik kan word om prestasie in ons disfunksionele munisipaliteite te verbeter.”

“...heelwat goeie werk word deur munisipaliteite gedoen ...”

Die Minister sê die Ouditeur-generaal se verslag het ook aangedui dat sekere munisipaliteite hulp nodig het. Die Departement van Samewerkende Regering en Tradisionele Sake, in samewerking met die Nasionale Tesourie, het post-oudit aksieplanne ontwikkel om sukkelende munisipaliteite te help om hul foute reg te stel.

“Ons dink daar lê nog steeds 'n lang pad voor, veral vir landelike munisipaliteite. Vir my gaan dit meer oor die ekonomiese basis in daardie munisipaliteite wat tot gevolg het dat hulle nie in staat is om ervare individue in diens te hou om die probleme op te los nie,” het die Minister gesê. **V**

Minister Des van Rooyen sê munisipaliteite is die werkvlak van dienslewering.

15 Jaar van demokratiese regering

Vyftien jaar het verloop sedert die eerste demokratiese plaaslike verkiesings in Suid-Afrika ná apartheid.

Die Minister van Samewerkende Regering en Tradisionele Sake, Des van Rooyen, sê daar was heelwat vordering in die plaaslike regeringsfeer, maar daar is steeds struikelblokke wat oorkom moet word.

Die plaaslike regeringsverkiesings op 5 Desember 2000 het die gesig van plaaslike regering verander.

Nuwe munisipale grense wat elke deel van die land ingesluit het en die apartheidsera-segregasie afgetakel het, is opgetrek.

“Soveel goeie werk is gedoen, maar ek dink dit sou baie naïef wees om tot die gevolgtrekking te kom dat alles perfek is. Ons het uit baie jare van kolonisasie verrys. Ons het uit 50 jaar van die apartheidregering verrys. Die agterstand is beslis steeds groot, maar ons het beduidende vordering gemaak.

“Ons het dienste aan ons mense gelewer; dienste wat hulle nie in die verlede ontvang het nie. Uit hierdie 15 jaar is daar heelwat lesse geleer wat vorentoe geneem kan word,” het die Minister gesê. **V**

SA gereed vir verkiesings

ALLES GOED OP DREEF vir die komende munisipale verkiesings.

Die Departement van Samewerkende Regering en Tradisionele Sake en die Onafhanklike Verkiesingskommissie (OVK) is gereed vir die munisipale verkiesing, sê Minister Des van Rooyen.

Die OVK en alle ander belanghebbendes werk een strook deur om te verseker dat die verkiesings in 'n vreedsame, vrye en regverdige omgewing gehou word, het hy voorts gesê.

Oor die implikasies van die onlangse beslissing deur die Konstitusionele Hof met betrekking tot die kieserslys, het die Minister gesê alles sal gedoen word om te verseker dat die OVK “holisties” aan die hofbeslissing gehoor gee.

Op 14 Junie het die hof beslis dat die munisipale verkiesings op 3 Augustus sonder 'n volledige kieserslys kan voortgaan.

Maar die hof het die OVK 18 maande gegee om die gebreke reg te stel en die uitstaande adresse van miljoene geregistreerde kiesers te verkry. Die hof het bevind dat die OVK se vermoë om kiesers se adresse aan te teken strydig was met die oppergesag van die reg en dat dit ongeldig was.

Minister Van Rooyen het gesê die Regering sal die OVK help om 'n massiewe veldtog te loods om voor die sperdatum aan die uitspraak te voldoen.

“Die OVK, saam met die in-

ter-ministeriële komitee wat saamgestel is om die verkiesings te hanteer, sal moet seker maak daar is volle nakoming.”

Die Minister het Suid-Afrikans ook gemaan om hulle in die aanloop tot die verkiesing nie tot geweld te wend nie, en beklemtoon dat enige vorm van geweld en intimidasie onaanvaarbaar is.

Die golf van gewelddadige betogings is ook kommerwekkend. Ons doen 'n beroep op ons mense om vreedsame maniere te vind om hul geskille op te los. Ons veroordeel alle vorme van geweld wat met die verkiesings verband hou.”

Hy het daarop gewys dat dit nie net die rol van die OVK is om te verseker dat die omgewing be-

vorderlik is vir vrye en regverdige verkiesings nie.

“Ons het almal 'n rol te speel. Alle politieke partye het 'n gedragskode onderteken en hulle moet daarby hou. Elkeen van ons as belanghebbendes moet ons deel doen,” het die Minister gesê. **V**